

DOĞU AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ
BLGM223 SAYISAL MANTIK TASARIMI

DENEY VI: QUARTUS II TASARIM ORTAMINDA DEKODER ve MULTİPLEXER ile DEVRE KURULUMU

AMAÇLAR:

QUARTUS II tasarım ortamında N-bit dekodere ve Multiplexer tasarımı ve bu tasarımlarla Bool işlevlerinin gerçekleştirilmesine yönelik uygulamalar yapacağız.

Denev Öncesi Çalışma:

Ders notlarından dekodere ve multiplexer konularını tekrar çalışınız.

1. Aşağıda size 3x8 Dekoder için (a,b,c giriş sinyalleri, d0-d7 çıkış sinyalleridir) VeriLOG HDL kodu verilmiştir. Bu kodu Quartus ortamına kopyalayarak çalıştırınız ve simülasyonunu yapınız.

```
module Decoders(a,b,c,d0,d1,d2,d3,d4,d5,d6,d7);  
  input a,b,c;  
  output d0,d1,d2,d3,d4,d5,d6,d7;  
  assign d0=(~a&~b&~c),  
         d1=(~a&~b&c),  
         d2=(~a&b&~c),  
         d3=(~a&b&c),  
         d4=(a&~b&~c),  
         d5=(a&~b&c),  
         d6=(a&b&~c),  
         d7=(a&b&c);  
endmodule
```

2. Yukarıda verilen Dekoder ile gerçekleştirilen $F(A,B,C) = \Sigma(0,2,5,7)$ işlevi için yazılan VeriLog HDL kodu aşağıda verilmiştir.

```

module Decoders(a,b,c,F);
    input a,b,c;
    output F;
    wire d0,d1,d2,d3,d4,d5,d6,d7;

    assign
        d0=(~a&~b&~c),
        d1=(~a&~b&c),
        d2=(~a&b&~c),
        d3=(~a&b&c),
        d4=(a&~b&~c),
        d5=(a&~b&c),
        d6=(a&b&~c),
        d7=(a&b&c);

    assign
        F=d0/d2/d5/d7;
endmodule

```

Bu kodu Quartus ortamına kopyalayarak çalıştırınız ve simülasyonunu yapınız.

Yukarıda verilen tasarımları dikkate alarak:

- A. Bir adet 4x16 Dekoder tasarlayınız.
  - B. Bu dekoderi kullanarak $F(A,B,C,D) = \Sigma (0,4,6,7,8,14,15)$ Bool işlevini gerçekleyiniz ve Quartus ortamında testlerini yapınız.
3. Aşağıda size 8x1 Multiplexer için (Sel: kontrol giriş vektörünü, a,b,c giriş sinyalleri, d0-d7 çıkış sinyalleridir) VeriLOG HDL kodu verilmiştir. Bu kodu Quartus ortamına kopyalayarak çalıştırınız ve simülasyonunu yapınız.

```

module Multiplexers(
    input [2:0] Sel,           // Sel = 3 elemanlı kontrol sinyalleri vektörü
    input [7:0] Inp,         // Inp = 8 elemanlı giriş sinyalleri vektörü
    output reg Out);        // Out = Multiplexer çıkış sinyali

always @(Sel or Inp)
begin
    case (Sel)
        2'b000: Out <= Inp[0];
        2'b001: Out <= Inp[1];
        2'b010: Out <= Inp[2];
        2'b011: Out <= Inp[3];
        2'b100: Out <= Inp[4];
        2'b101: Out <= Inp[5];
        2'b110: Out <= Inp[6];
        2'b111: Out <= Inp[7];
    endcase
end
endmodule

```

Bu kodu Quartus ortamına kopyalayarak çalıştırınız ve simülasyonunu yapınız.

4. Yukarıdaki kodu değiştirerek bir adet 4x1 MUX tasarlayınız.
5. $F(A,B,C,D) = \Sigma (1,2,4,5,6,8,9,11) + d(0,7,15)$ işlevinin devresini bir 4x1 MUX ile kurmak istiyoruz ve A,C,D giriş sinyallerini de MUX kontrol girişlerine bağladığımızı varsayıyoruz. Bu devreyi kağıt üzerinde kurunuz.
6. Aşağıda 4x1 MUX ile gerçekleştirilmiş 4 değişkenli bir Bool işlevinin VeriLog kodu verilmiştir. Beşinci adımda yaptığınız tasarımı bu kodu değiştirerek gerçekleyiniz ve simülasyonunu yapınız.

```
module Multiplexers(  
input [2:0] Sel,           // Sel = 3 elemanlı kontrol sinyalleri vektörü  
input A,B,C,D,  
output reg Out);  
  
wire [3:0] MuxInp;  
  
assign  
MuxInp[0]=A,  
MuxInp[1]=(A|B),  
MuxInp[2]=A&B,  
MuxInp[3]=~A&~B;  
  
always @(Sel or A or B or C or D)  
begin  
  case (Sel)  
    2'b00: Out <= MuxInp[0];  
    2'b01: Out <= MuxInp[1];  
    2'b10: Out <= MuxInp[2];  
    2'b11: Out <= MuxInp[3];  
  endcase  
end  
endmodule
```

BAŞARILAR DİLERİM.

Doç. Dr. Adnan ACAN